

Välkommen till
Nyhetsbrev nr 8-2018
Från Kalle Eriksson och Bjäreförlaget

Våren är på väg i Bjäre. Med tiden även primörerna.

April, april

April är en månad , som har mycket med vår i sig. I gamla svenska almanackor kallades den gräsmånad.

”Narra april” är en gammal sed, som vi importerade från Tyskland för länge sedan. Nu hörde vi, att massmedia har slutat med denna sedvänja. Den senast tiden med alla sina ”fake news”, dvs medvetet felaktiga nyheter har gjort, att ”narra april” har blivit en rätt med besk eftersmak.

I år har vintern varit seg.

Snösmältning har följts av snöstorm. I flera repriser. Snöskyffeln som stoppats undan, har måst plockas fram igen. Växter som tittat upp ur jorden tycks förskrämda har krupit tillbaka....

Även flyttfåglarna har blivit lurade av den opålitliga våren. Från min skrivarelya såg och hörde jag villrådiga sångsvanar. De flög ju åt fel håll!!! Mot söder! Lite senare såg jag dem komma tillbaka.

Irra omkring i lufthavet ovanför bjärehalvön. Allt under högljutt trumpetande.

Jag tolkade irrandet som att sångsvanarna desperat letade efter mat. På fälten i Bjäre syns inte ett grönt strå.

Inte heller tycktes de ha hittat något fält, där det odlats majs, och där det blivit lite spill efter höstens tröskning ute på fälten.

Annat var det för ett par år sedan

Då kunde vi se flyttande och rastande sångsvanar i månghundralet kalasa på majs på ett fält, där tröskan gått fram hösten före. Svanarna stannade under flera dagar och skaffade sig krafter för den fortsatta färden mot norr.

En annan fågel,

som sänder ljuvliga vårsignaler, är ringduvan. Just nu sitter en av dem på skrivarelyans tak. Den utkämpar en intensiv sångarduell med en konkurrent – en annan ringduva – ett hundratal meter bort. För konkurrenten är det bistra och aggressiva toner, men för människoörat är det ljuv vårmusik

Bjärelandskapet har fått vita fläckar. Ett säkert vårtecken.

Att de första ”sättorna”

kommit i jorden, ser vi på vyn över bjärelandet,.De vita fläckarna har dag för dag blivit allt fler. Väven, som skall skydda sättpotatisen mot den lömska vårfrosten, blänker i eftermiddagssolen.

Visst gör det ont....

På min dagliga vandring i bokskogen kan jag konstatera, att även om våren då och då har stannat upp, har knopparna på bokträden fortsatt att svälla. Lite rundare för varje dag. Det har dock gått påfrestande sakta. Karin Boyes dikt har dykt upp i sinnet

Visst gör det ont när knoppar brister

Varför skulle annars våren tveka

.....

Även några ord från en annan poet tränger sig fram i sinnet. Erik Axel Karlfelt i dikten ”*Intet är som väntanstider*”

Intet är som väntanstider

Vårflodsveckor, knoppningstider

Ingen maj en dager sprider

som den klarnande april.

Nu tycks det som om vintern äntligen släppt sitt grep. Välkommen sköna vår.

Det finns en föreställning

-särskilt bland folk som "bor i stan" - att här ute på landet har man inte tillgång till kultur.

De som påstår detta är de, som begränsar begreppet kultur till det som visas upp på de stora teaterscenerna och i de stora operahusen.

Jag vill hävda, att även om dessa stora scener inte finns här, så finns en kultur även här. En annan kultur. De små och nära arrangemangen.

Att det är så, blir jag påmind om, när jag studerar programmet för april månad, utsänt från Båstads kommun.

Jag väljer några exempel:

- Konstrundan. En vårvecka, när konsten i Bjäre blommar och människor i tusental åker runt och gottar sig.
- Temavandringar som bjuder på såväl miljö som kunskap.
- Föreläsningar. Flera olika arrangörer.
- Filmvisningar. Kvalitetsfilm.
- Trivselkvällar, anordnade av bl.a. bya-grupper.
- Vårkonsert med berlinfilharmonikerna. På film – men ändå...
- Tango Libro danscafe.
- Swe-Den Jazz Projekt.
- Nobeljubileum med flera inslag
- Skivor till kaffet i Idrottsparken i Grevie
- Trädgårdshistorisk vandring i Norrvikens Trädgårdar
- Barncafe med fria aktiviteter
- Bel canto-kören sjunger på olika platser
- Världsbokdagen firas på olika sätt.

Som sagt: detta var några smakprov.

Min boklåda

Boktitel	Ord.pris	Rea-på-rea-pris
Så blev Båstad tennis	225	60
Bilder av ett sekel i Bjäre	Slutsåld	*
Vår bjärehistoria i bild	350	70
Bjärebör berättar om Bjäre	Slutsåld	*
Strövtåg i Bjäre historia	330	70
På räls över Hallandsås under 130 år	Slutsåld	
NÄRA HAVET trivs jag bäst	350	Ny

- Enstaka ex. kan finnas att köpa på våra säljställen.

Bjäre som jag ser det

är rubriken på ett nytt bildspel, avsett för en föreläsning i samma ämne.

Såväl bildspel som föreläsning är min hyllning till det Bjäre, som vi kan uppleva med våra sinnen, när det gäller natur, landskap, luft och ljus. "Mitt Bjäre" innehåller också alla de minnen, som tidigare generationer av bjärebör har lämnat efter sig, liksom all den kunskap, som olika bjäreförfattare har försett oss med.

Till "Mitt Bjäre" hör också alla de människor, som jag mött under olika perioder av mitt liv. Mina egna skolkamrater från skolor i Bjäre. Vidare: De elever som jag mött i bjäreskolor i min roll som lärare. Vidare: Kamrater från idrottens värld. Från kulturens värld. Från föreningslivet.

Eftersom kameran alltid varit min följeslagare, har det blivit mycket material till bildspelet.

”Bolletinen” väcker minnen.

När jag utformar detta Nyhetsbrev har jag just fått i min hand ett nytt nummer av Bolletinen. Det är en skrift, som utges av *Sveriges fotbollshistoriker och statistiker*.

Skriften är en guldklump för den som är intresserad av den del av vår historia som hör idrotten – i det här fallet fotbollen – till.

Särskilt intressant blir skriften för mig, genom att jag här får möta många av de fotbollsprofiler, som jag tidigare mött. Först som mycket ung och flitig läsare av idrottslitteratur (Minns du Rekord-Magasinet och All Sport”). Senare som medspelare och motspelare på fotbollsplaner på olika håll i Sverige.

Trots att dessa möten skedde för ca 60 år sedan, förmår presentationerna i Bolletinen dessa spelare att träda fram i klara minnesbilder.

Vemodigt

blir det, när jag läser om flera av de spelare som presenteras. Många har avlidit. Våldigt många....De som är kvar i livet är gamla – liksom jag..

Särskilt vemodigt blir det, när jag betraktar bilden på det HIF-lag som jag tillhörde på 1950-talet. Eftersom jag då var yngst i laget är de flesta av lagkamraterna nu borta.

Ett alldeles speciellt personligt minne

träder fram hos mig , när jag ser presentationen av en av vårt lands allra största fotbollsprofiler genom tiderna. Bengt ”Julle” Gustafsson – IFK Norrköpings och landslagets eleganta centerhalv (som det hette då)

Min minnesbild av ett möte med Julle på planen inleds redan några dagar i förväg.

Vi – dvs HIF – hade kommit till Stockholm för att möta ett av topplagen i serien – Djurgårdens IF. Spekulationerna före matchen handlade mest om hur stor Djurgårdssegern skulle bli.

Vad hände? En skräll i dåtida fotbollssverige. HIF vann med 6-0 !!

Dessutom: Jag hade fyra gången råkat komma i vägen för bollen med mål som följd.....

Norrköping, som vi skulle möta

några dagar senare, hade verkligen blivit förvarnat. Deras taktik var nu klar: ”Den där nye centern i HIF” skall vi plocka ner. ”Julle” får bli ett plåster på honom, förstärkt med en annan gigant i norrköpingslaget – Åke Johansson.

Taktiken lyckades. Vad jag kan minnas, var det inte mycket jag kunde uträtta i den matchen.

Så här efteråt

är mitt starkaste minne, att jag på riktigt nära håll fick uppleva denne eleganta, skicklige och sympatiska fotbollsspelare.

Nu ser jag i Bolletinen, att ”Julle” gick bort förra året.

Vemodigt. Sogligt. Jag bevarar ett vackert minne.

Därmed lämnar jag kapitlet fotbollshistoria.

Efterlysning

På min hemsida – **Bjareforlaget.com** – kan du hitta rubriken ”Efterlysning”. Under den hittar du ett antal bilder som saknar text. Helt eller delvis. Bilderna har inlämnats av bjärebor, som bett mig ta hand om dem.

Nu efterlyser jag uppgifter om dessa bilder.

Skicka uppgifterna till kalle@bjarenet.com

Min nisch är Bjäre

I såväl mina böcker som i mina Nyhetsbrev har du kunnat märka, att innehållet är hämtat från Bjäre. Världen utanför är det så många andra – och mera kunniga – som behandlar.

Någon gång kan det ändå hända, att jag frestas att gå utanför min lilla nisch. Ibland kan orsaken vara en lokal händelse som leder mig ut i världen. Detta är en sådan. Mitt under en tennismatch i Båstad rusar en nazistsympatisör ut på centercourten och ropar rasistiska slagord. I dagarna har han fått sin dom.

Under senare år

har vi fått se nazister dyka upp då och då på gator och torg. Unga män klädda i svart och med järnbeslag på marschkängorna och med sina fanor i händerna. Ropar slagord från nazism-ideologin.

Ungefär i samma veva läser jag om den dramatiska händelseutvecklingen i Tyskland 1933. Den händelseutvecklingen blir som en instruktionsfilm med varningens tecken om vad som kan hända idag...!! På något sätt flyter händelserna i Berlin 1933 ihop med nazistens framträdande på centercourten i Båstad.

Berlin en kväll 1933:

Ett till synes ändlöst fackeltåg rör sig genom den tyska huvudstaden. Det är SA-folk som hyllar sin ledare. Vrålen ekar mellan huskropparna: "Deutschland erwache" och "Juda verecke" I Tyskland växer oron. Nazisterna har redan visat, att man är beredda att frångå rättsstatens principer.

Den politiska splittringen bland övriga partier är ett bekymmer. Anhängarna till demokratin och rättsstaten ser med oro på splittringen inom de övriga partierna. Socialdemokraterna förklarar, att man är beredd att stödja varje regering, som tar som sin uppgift att bekämpa den hotande nazismen/anarkin och åter göra Tyskland till en rättsstat.

Nu vet vi vad som hände. Vår tid frågar sig: Hur kunde det ske?

Hur gick det till....

när Hitler - den misslyckade konstnären, folktalaren och folkförföraren tog makten?

Det har skrivits tusentals böcker om det som hände. Många försök till förklaringar har sett dagens ljus. Ändå är maktövertagandet ett svårbegripligt – och svårsmält – material. Samtidigt: kunskapen om det som hände är viktigt även för vår tid.

När nu hitlerismens barnbarn åter träder fram med sina renrakade skallar, sina slagord och sina fanor finns det anledningen att återigen – och återigen – påminna oss om vad som hände i Tyskland 1933.

Visserligen var Berlin 1933

en häxkittel av politiska intriger, så vidlyftiga att ränksmidarna själva tappat kontrollen över dem. Ingen visste vem som lurade vem.

Ur bokstavligen ingenting hade Hitler – den okände soldaten från första världskriget – med demagogi och taktik byggt upp partiet, som de senaste fem åren i takt med världskrisens härjningar - svindlande arbetslöshet och lika svindlande inflation – vuxit från minst till störst i riksdagen. Från 2 mandat till 230 !!

Mannen med den råa, suggestiva rösten manipulerade sig till makten. Han behövde aldrig ta den med våld. Han fick den!

Vad som hände sedan

har vi ju facit till. Allt fler koncentrationsläger fylldes med fångar som antingen skulle gasas ihjäl omedelbart eller tyna bort under ofattbara lidanden i lägren.

Det börjar tunna ut

bland de människor, som har egna minnen från den tiden. Framför allt: med egna erfarenheter av nazismens förbrytelser. Därför är det så viktigt att – närhelst nazismen visar sitt ansikte – påminna om vad som hände då.

T.o.m om det rör sig om en ensam nazist på en svensk tennisbana.....

Lagstiftarna har tagit fasta på allvaret:

*Att uppmana någon att döda en annan människa är brottsligt enligt lag.

* Att hylla en ideologi som på sitt program har att döda hela grupper människor är brottsligt enligt lag.

Från denna tillfälliga utflykt

Till världen utanför Bjäre är det dags att återvända till min nisch.

Medan detta Nyhetsbrev har vuxit fram tycks det som om vintern äntligen har släppt sitt grepp.

Det känns som om våren verkligen är här. Äntligen! Jag hör det i ringduvans sång. Jag ser sångsvanar som flyger i rätt riktning. Mot norr.

Bokträdets knoppar tycks vilja brista – trots att det gör ont...

Till sist den vanliga

uppmeningen: Känner du någon, som du tror skulle uppskatta mina Nyhetsbrev – tipsa gärna.

Kalle

Kalle Eriksson
Bjäreförlaget
Hallavaravägen 102
269 91 Båstad
kalle@bjarenet.com
Tel. 0431-365332